

Skyddar vi barn mot sexuell exploatering på nätet? – Utmaningar inom juridik och praktik

Örebro 13/4 2016

Linda Jonsson, post doc

Ulrika Rogland, jurist

Barnafriid
Nationellt kunskapscentrum

Barnkonventionen

Artikel 16- Varje barns rätt till privatliv ska respekteras

Artikel 19- Varje barn har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, övergrepp, vanvård och utnyttjande av föräldrar eller annan som har hand om barnet.

Artikel 34- Varje barn har rätt att skyddas mot sexuella övergrepp och mot att utnyttjas I prostitution och pornografi.

Artikel 35- Ingen får köpa eller sälja ett barn. Staten ska bekämpa handel med barn.

Artikel 36- Varje barn ska skyddas mot alla former av utnyttjande.

Artikel 39- Ett barn som utsatts för övergrepp och utnyttjande har rätt till rehabilitering och social återpassning.

De största kända fallen av nätövergrepp

- **Alexandramannen** (2007)- 58 flickor. Våldtäkter och grova sexuella utnyttjanden av underårig. Staffet blev 10 års fängelse och utvisning.
- **Kumlafallet**- 20- tal flickor bl.a. 13 årig flicka tog sitt liv. Hot om att sprida bilderna.
- **Gotlandsfallet** (2015)- Två män dömdes till fängelse i 6 år och 6 mån respektive 3 år och 9 månader för grova övergrepp mot 32 flickor i åldrarna 9-14 år. Flickorna förmåddes att posera och utföra grova sexuella handlingar på sig själva.
- 24-årig man i Stockholm dömdes till fängelse 7 år och 9 månader för övergrepp på 60- flickor i åldern 12-18 år.
- **Boråsfallet**- 46 årig man åtalad för övergrepp på 114 flickor. Har utgett sig för att vara ung flicka och på så sätt fått unga flickor att skicka avklädda bilder.
- **Järfällamannen**- just nu i Attunda tingsrätt, 96 barn. Det yngsta 5 år gammalt. Mest flickor är offer. **För första gången prövar åklagaren om det går att fälla någon för våldtäkt över nätet.**

Kan man bli våldtagen via internet?

Ja, hävdar åklagarna som åtalat en 22-årig man för tio fall av våldtäkt mot barn och ytterligare minst 70 olika fall av sexuella övergrepp och ofredanden av barn på nätet.

Nej, säger 22-åringens advokat Henrik Olsson Lilja, något stöd i lagstiftningen för det finns inte i dag.

(<http://www.dn.se/sthlm/96-barn-kan-ha-fallit-offer-for-natpedofil/>)

- Är det bara flickor som utsätts?
- Varför skickar barnen bilder?
- Är ett övergrepp på nätet lika allvarligt som andra övergrepp? Våldtäkt?
- Vad tycker barn som skickat avklädda bilder är viktigt för andra barn eller vuxna att veta.

DET GÄLLER EN AV FEM
– fakta om barn, sexuella övergrepp
och sexuell exploatering i Sverige 2014

Åsa Landberg, Carl Göran Svedin, Gisela Priebe, Marie Wadsby, Linda Jonsson och Cecilia Fredlund

Rapport
**Unga sex och Internet – i en föränderlig
värld**

Carl Göran Svedin (red)

Gisela Priebe

Marie Wadsby

Linda Jonsson

Cecilia Fredlund

Stiftelsen
Allmänna Barnhuset

li.u LINKÖPINGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

5 873 ungdomar i åk 3 gymnasieskolan

spirto

Kul/spännande

Sex

Sexuellt risktagande

Tvång/hot

Sexuella övergrepp

Skicka (n = 1 412) eller lägga ut avklädda bilder (n =119)/sexting

	Flickor %	Pojkar %	Alla %	Sign
a) Har du någonsin skickat avklädda filmer/bilder där bröst, kön eller rumpa syns?	27	22	25	***
b) Har du någonsin lagt ut avklädda filmer/bilder där bröst, kön eller rumpa syns på en community eller internetsajt?	1.5	2.6	2.1	**
c) a+b - sexting	27.5	22.8	25.4	***

Förfrågan om att skicka sexuella bilder

- JA, svarade 15,5 % (12,4 % killar och 18 % tjejer)
- 41,8 % hade skickat en bild (jfr 16,8 %)

Vad är en

- Avklädd bild
- Sexuell bild

Varför skickar unga avklädda bilder?

- Roligt/flirta eller träffa nya människor
- Undersöka sin sexualitet
- Ett sätt att få bekräftelse
- Socialt accepterat/ för att andra gör det
- Tillhör när man är i en kärleksrelation
- Man har fått frågan eller blivit tvingad

Being asked for

I was talking to this boy for ages and I started like being really friendly. Like when I just came to the school and we just kind of came out with it. Like he had said to me, would you ever do anything with me, and I was like, aye, and he was like would you ever send a picture and I was like maybe. And that's when he just asked me, will you send it. (UK31)

It's like...it was all the time, like ten times she kept on doing it across the week and it just like made me more want to do it because like she pressured me into it. By saying like oh, if you don't do it then I'll leave you and stuff like that. (UK36)

Coercive situation

*...They said "send a new one" and I didn't dare not to.
...When I cammed they didn't want to see my face so I could cried every time I cammed. (SW1)*

Kontext and Konsekvenser

Simon

Vicky

Lilly

Kul/spännade

Tvång

Simon

S- Jag tror vi gick på en fest som grekiska gudar typ.

EQ- Mmhm

S- Så då var min bröstborg bar, så det var ganska kul.

EQ-Mmhm

S- En ganska rolig bild

EQ- Mmhm

S- Men jag tror inte det var något positivt med den

EQ- Okej. Något negativt?

S- Jag tror det är en ganska neutral bild

Kontext and Konsekvenser

Simon

Vicky

Lilly

Kul/spännade

Tvång

Ja, först var det mer för att testa. Senare insåg jag att jag tyckte om det. Jag vet inte om de gillade det, men dom sa att de gjorde det. Och sedan ville man att det skulle bli ännu mer spännande och kanske dra ner lite så här. Och sedan blev det....i slutet att jag var helt naken och det blev hårdare... (tystnad).

Kontext and Konsekvenser

Simon

Vicky

Lilly

Kul/spännade

Tvång

Ibland var det bara för att prata, för att inte vara ensam. Jag har alltid haft svårt att sova, så det har varit under natten. På dagen kan jag låtsas att inget har hänt, men på nätterna är det tufft. När jag var yngre rymde jag hemifrån. Jag hoppade ut från fönstret och träffade folk. Från början var det mest för att prata. De första åren när jag vågade att prata om hur dåligt jag mådde, då var det mycket om utseende. ” Skicka en bild”, och så fick jag bekräftat att det inte var något fel på mig.

Men sedan urartade det. Det blev mer och mer hot och jag bara var tvungen att skicka mer bilder. Men det spelade inte så stor roll eftersom jag inte gillade mig.

Riskbedömningar

- Lita på mottagaren!
- Lita på webbsidan
- Säkert innehåll på bidlerna

Polischefen Göran Lindberg (till vänster) och en flickan: "Men utan något som helst våld", säger han.

Polischefen Göran Lindberg medger sex: "utan något våld"

Göran Lindberg, 63, tvingade henne till förnedringssex med förbundna ögon i en lägenhet i Falun. Lindberg avslöjar hur den före länspolismästaren bemöter anklagelserna i polisförhören - ord för ord. "Jag hade sex, men utan något som helst våld, säger han.

Lindberg är tidigare länspolismästare i Uppsala län och rektor vid polishögskolan. Han har Göran Lindberg kontinuerligt föreläst i frågor som engagerat honom under stora delar av yrkeskarriären: om etik och moral. Han har varit verksam i Falun i måndags. Han är nu inlåst i en cell på Kronobergshäktet i Stockholm, misstänkt för tre fall av förberedelse till grov våldtäkt mot barn i Solna. Han misstänks också för våldtäkt mot en flicka i Stockholmsförorten Bandhagen 8 januari förra året.

KVALITETSPRIS
EXPRESSEN

Logga in
Torisdag 6 maj 2010 KVP:se

EXPRESSEN START NÖJE SPORT EXPRESSEN.TV

EXPRESSEN
• Tog brons i SM
• Här utvalda
• Här tillades
• BYTSAJT

KVP:se
Nyheter
Kultur KVP
Kultur KVP
Lectare KVP
Lectare KVP
Sankta skåne
Webbtaster

Mer på Expressen.se

Nätpedofil erkänner sex med småflickor
På onsdagen startade rättegången mot den så kallade nätpedofilen i Malmö tingsrätt. Flickan över hela landet.

DN.se

KOPPLERIHÄRVAN

Hög chef skaffade unga flickor till sexnätverk

Publicerat 2009-03-23 22:15

Polisen har avslöjat ett nätverk av välbeställda män som utnyttjat unga flickor för gruppsex. Inleds rättegång i Solna tingsrätt i ett mål som rör köp av sexuell handling av t...

Huvudåtalad i härvan är en man från södra Sverige med hög position. Han på internet ha värvat nio unga flickor i Stockholm. Små flickor över hela landet.

Polisutredningen, som delvis är sekretessstämt, har avslöjat samma flicka. Inte sällan har handbojor, piskor och andra utrustningar. Den huvudåtalade har fiskat upp tjejer som utnyttjats för att ha sex med en enda tjej, säger kriminalpoliserna. De övriga åtalade är två företagare och en lärare. "Men vi vet att många andra utnyttjat tjejerna och utnyttjats", säger Carlenfors.

Även huvudmannen står åtalad för sexköp och köp av hjälp till våldtäkt. Detta brott påstås ha skett i samband med att han köpte en minderårig flicka berättar att en oidentifierad "vårdslös" flicka.

Huvudmannen har i häktningsförhandlingar medgett "tvångsmässig sexuell drift".

Eva Carlenfors betecknar "många av de utnyttjade flickorna" som "Så gott som alla har en egen problematik som gör dem till offer". En av de hörda flickorna berättar i förhör att hon ställdes inför döva känslorna genom shopping.

Straffskalan för grovt koppleri är fängelse i mellan två till fem år.

INSIDAN.

DN.se
Torsdag 6 maj 2010

- Förstasidan
- STHLM
- Ekonomi
- Sport
- Kultur & Nöje
- Ledare
- Debatt
- Bostad
- Resor
- Mat
- Livsstil
- Livsstil - hem
- Intervjuer
- Reportage
- Hälsa
- Relationer
- Trend
- Insidan
- Bloggar

GROMNING PÅ NÄTET Prästen jagade barn på nätet

Publicerat 2006-05-10 15:30

I två månader chattade Erik, 52 år gammal och präst i Svenska kyrkan, med "Lisa, 14 år". Han blev hennes kompis och tröstade henne när hon var ledsen. Men till sist föreslog han att de skulle träffas och "knulla i duschen".

Han kallade sig "Pastor Erik" på ungdomssajten lunarstorm.se och han presenterade sig så här:

"Jag kan bli lika fascinerad av ett grässtrå som vajar i vinden som av en naken böjd över en bok, lika fascinerad av lavans mönster på en sten som av en leende mun med mjuka läppar..."

ANNONS:

...för köp av sexuell handling av barn kan dömas till fängelse i högst...

Sök...

DN.se

DN TEMA BLOGGAR WEBB-TV

- MEST: Lästa • Tipsade • Kommenterade
1. "Nu måste ni skärpa er killar"
 2. Högt pris både för slappa killar och duktiga tjejer
 3. Jacob skulle aldrig kunna överge Thea
 4. Viktor Rydberg gymnasium. Här är både killar och tjejer "MVG-elever"
 5. Albin, 22: "Som ung, ensam pappa blir jag dubbelt ifrågasatt."
 6. "Det är aldrig roligt att vara sämst i klassen"
 7. Lotta, 19: "Visst, jag har jättehöga krav på mig själv"
 8. "I tvån fick jag magsår av stressen"
 9. "Fortsätt plugga - men med måtta"
 10. Barnläkaren: "Dags att uppmärksamma killarna"

Skriv ut

Textstorlek

0 kommentarer

Dela med andra:

BILD

Grooming

5. Sexuella stadiet

1. Vänskapsskapande stadiet

2. Förhållandestadiet

4. Stadiet av exklusivitet

3. Riskbedömningsstadiet

Grooming

Har du innan 15 års ålder varit med om någon person som du tror eller vet var minst fem år äldre än du via Internet:	Totalt n= 5 683-98 %	Man n= 2 499-502 %	Kvinna n= 3 130-35 %	Passar inte n= 52 %	P
Försökt få dig att prata om sex? (1)	17,3	7,2	25,2	32,7	***1/***2
Bett dig visa avklädda bilder på dig själv eller liknande? (2)	15,9	4,3	25,0	30,8	***1/***2
Bett att få träffa dig för att göra något sexuellt? (3)	11,2	4,5	16,4	17,3	***1/***2
Visat eller skickat dig avklädda bilder? (4)	16,3	8,3	22,6	25,0	***1/***2
Grooming någon av 1-4	23,2	11,2	32,5	40.4	***1/***2

¹ Chi² test alla, ² Chi² test mellan man och kvinna.

Online och offline sex

Har du lärt känna någon på Internet under de senaste 12 månaderna som du haft sex med online?	Totalt n= 5 715 %	Man n= 2 519 %	Kvinna n= 3 143 %	Passar inte n= 53 %	P
Ja, en gång	3,3	4,4	2,4	7,5	***1/**2
Ja, flera gånger	2,4	3,9	1,3	1,9	
Alla	5,7	8,3	3,6	9,4	
¹ Chi ² test alla, ² Chi ² test mellan man och kvinna.					

Har du lärt känna någon på Internet under de senaste 12 månaderna som du träffade offline och haft sex med?	Totalt n= 5 710 %	Man n= 2 514 %	Kvinna n= 3 144 %	Passar inte n= 52 %	P
Ja, en gång	6,9	7,4	6,4	9,6	***1/**2
Ja, flera gånger	4,0	5,7	2,7	1,9	
Alla	10,9	13,1	9,1	11,5	
¹ Chi ² test alla, ² Chi ² test mellan man och kvinna.					

Table 2. Have you met someone on the Internet during the past 12 months that you had sex with online?

	All N=5 715 n %	Man N = 2 519 n %	Woman N = 3 143 n %	This division doesn't fit me N = 53 n %	Stat Chi-2
Yes	330 5.8	208 8.3	117 3.7	5 9.4	54,17 df=2 p<.001 *53.14 df=1 <.001
No, never	5 385 94.2	2 311 91.7	3 026 96.3	48 90.6	
	5 715	2 519	3 143	53	

Note: *difference between man and women

Table 3. Did you feel persuaded, pressured or forced at some point?

	All N=326 n %	Man N = 205 n %	Woman N = 3 183 n %	This division doesn't fit me N = 54 n %	Stat Chi-2
Yes	32 9.8	15 7.3	15 12.8	2 50.0	9,94 df=2 p=.007
No	294 90.2	190 92.7	102 87.2	2 50.0	*2.67 df=1 n.s.
	326	205	117	4	

Note: *difference between man and women

**Table X. Have you met someone on the Internet during the past 12 months that you had sex with online?
How old was the other person?**

Age	Have you met someone on the Internet during the past 12 months that you had sex with online? N = 318*		Did you feel persuaded, pressured or forced at some point? N =32**	
	Yes	%	Yes	%
Younger than yourself	63	19.8	7	21.9
Same age	132	41.5	8	25.0
Somewhat older	149	46.9	20	62.5
More than 5 years older	53	16.7	9	28.1
Don't know	28	8.8	1	3,1
All	425*		45**	

*Of the 318, 251 had made it with one person (78.9%), 44 with two, 17 with three 4 with four and 2 two with 5 persons. The mean was 1.31 and SD 0.69.

** Of the 32, 22 had made it with one person (68.8%), 8 with two and one each with 3 or 4 persons.

Table 6. Sexuella övergrepp och hälsa

Sexuellt övergrepp	TSCC PTS		TSCC totalt Total		
	M	SD	M	SD	
Nej (n = 4168-69)	5.50	4.57	26.93	18.92	
Ja (n = 1090-1092)	9.32	5.87	42.15	23.04	
Ej kontakt/blottning	7.80	5.13	38.41	22.85	
Kontakt	9.26	5.48	42.44	21.36	
Penetrerande	10.78	6.60	45.16	24.84	

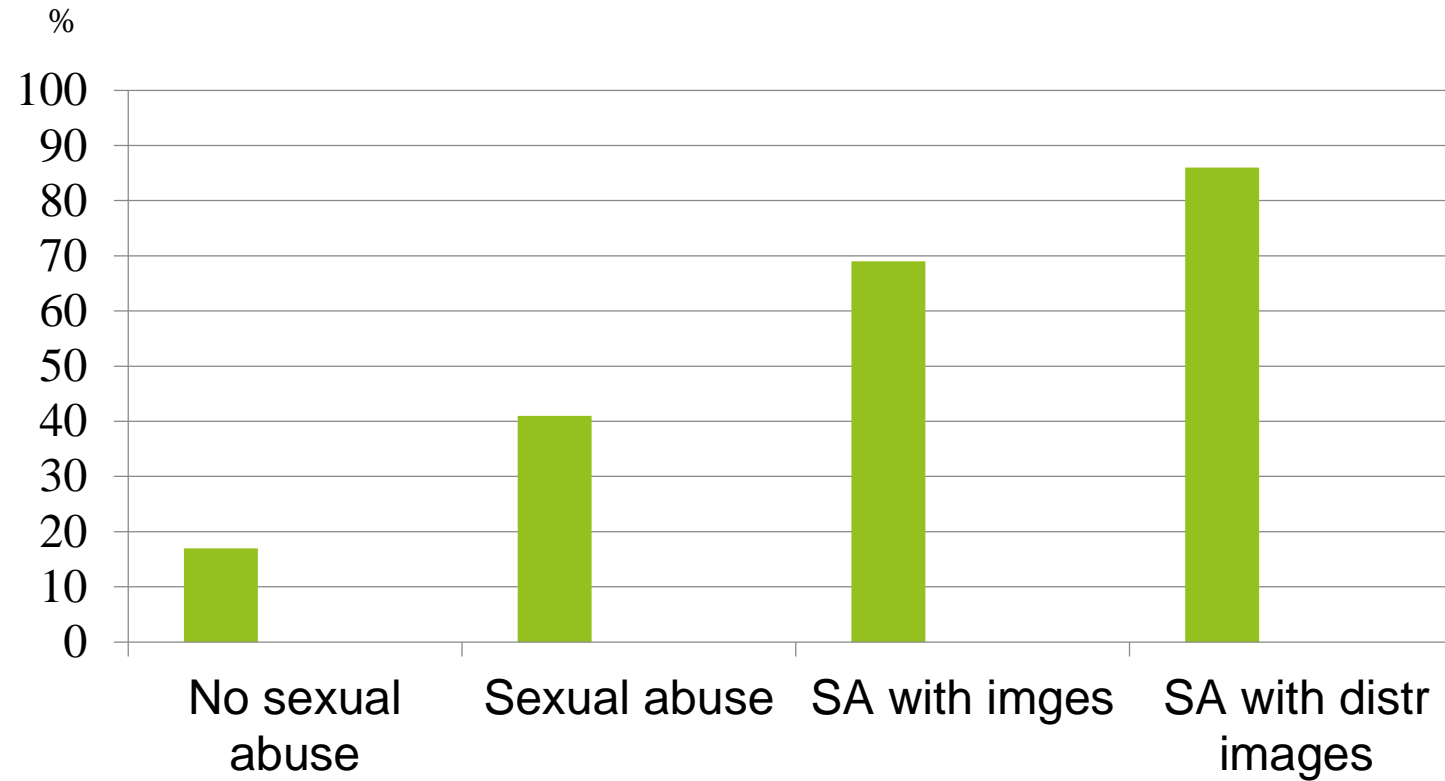
Table 5. Did you feel persuaded, pressured or forced at some point? PBI, Rosenberg , TSCC and All

	Not applicable (a) N= 5 304- 5 470		No (b) N = 283-293		Yes (c) N = 31-32		Stat Anova Post hoc Scheffe		
	M	SD	M	SD	M	SD			
PBI							a/b	a/c	b/c
Mother care	30.09	6.26	27.75	7.01	26.19	7.71	***	**	
Mother overprot	11.62	6.79	13.99	7.14	16.32	7.72	***	**	
Father care	27.94	7.43	25.94	7.67	21.10	7.58	***	**	**
Father overprot	10.56	6.61	12.57	6.95	16.26	7.09	***	***	*
Rosenberg	21.13	6.63	20.25	6.82	15.25	7.23		***	***
TSCC									
Anxiety	4.67	3.98	4.93	4.11	8.38	5.87		***	***
Depression	5.10	4.50	5.67	4.85	10.97	6.96		***	***
Anger	4.05	4.02	5.66	4.87	7.97	5.88	***	***	**
PTS	6.14	5.21	7.30	5.57	11.78	7.18	**	***	***
Dissociation	5.92	4.83	7.26	5.59	10.84.	6.83	***	***	***
Sexual concern	2.16	2.44	3.75	3.05	4.72	3.98	***	***	
Total	29.27	20.50	37.01	23.54	56.03	32.89	***	***	***

Note: * p<.05, ** p<.01, *** p<.001

Mental health in clinical range

(SCL-25, > 80 percentile)

Hur går det att förstå att barnen mår så dåligt?

- Egen aktivitet
- Lurade
- Hotade
- Rädd för vem som ska se bilder och chattloggar
- Fantasin värre än verkligheten?

SELLING SEX ONLINE

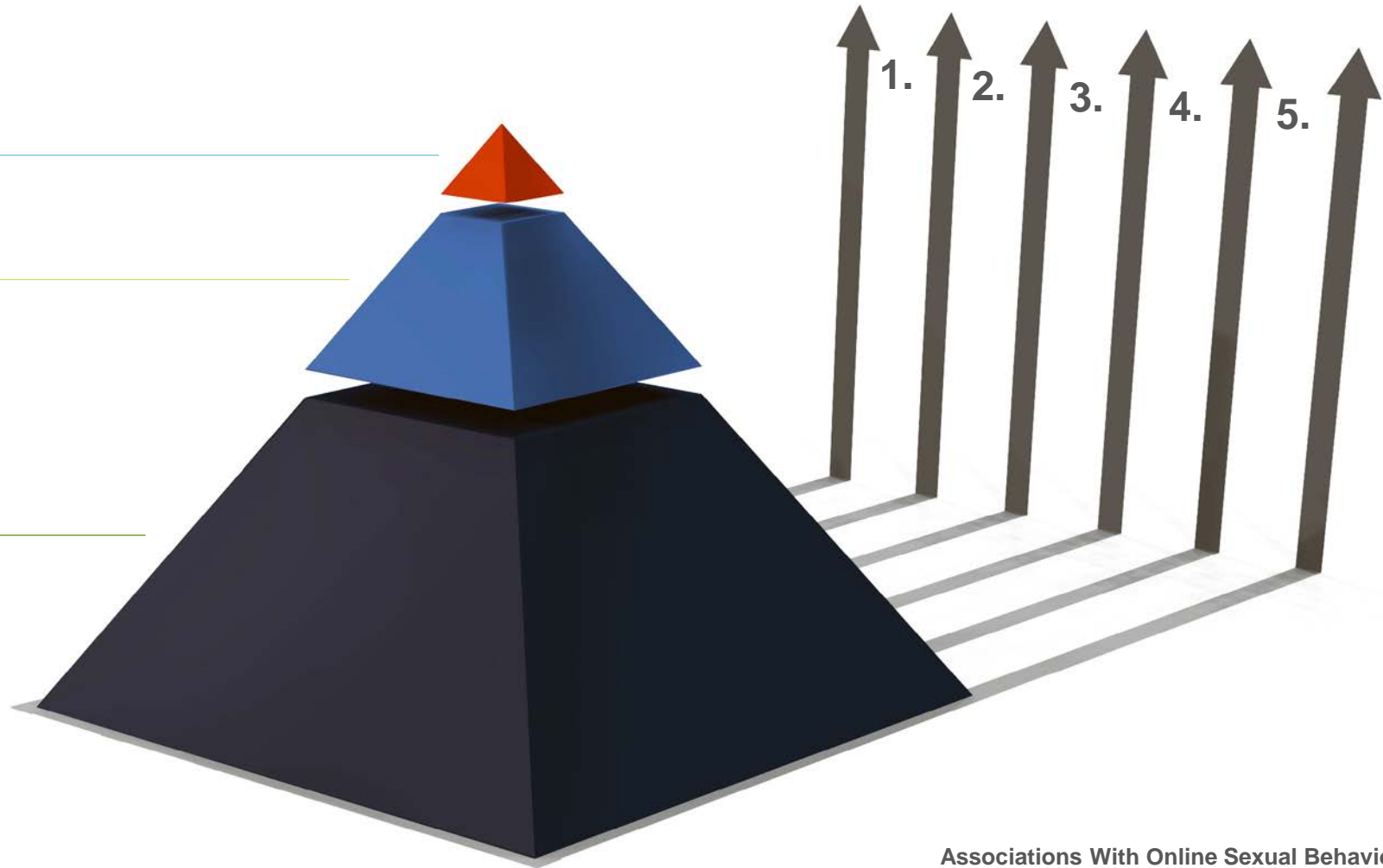
[<1 %]

ONLINE SEXUAL BEHAVIOUR

[15 – 20 %]

NO ONLINE SEXUAL BEHAVIOUR

[80 – 85 %]

Associations With Online Sexual Behaviours

1. Sexualised life
2. Poor health
3. Maltreatment
4. Risk taking behaviour
5. Online harassment / abuse

Hur skyddar vi barn i risk?

Råd till unga från unga

- **Tänk efter innan du skickar!**
- **Skicka bara avklädda bilder till någon du känner eller litar på.**
- **Det är inte en självklar del av en relation**
- **Känn dig aldrig pressad att skicka.**
- **Skicka bara bilder som det inte gör något om de sprids**
- **Om du tvekar- skicka inte!**

Råd till föräldrar från unga

- Håll dig uppdaterad om vad unga gör på nätet
- Förstå att skicka bilder är en naturlig del av att växa upp
- Diskutera med ditt barn vilka risker som finns med att skicka avklädda bilder
- Om ditt barn råkar illa ut efter att ha sänt en avklädd bild, stötta och prata med ditt barn. Döm inte och bli inte arg!

Råd till lärare och professionella från unga

- All personal behöver kontinuerlig utbildning om unga och deras nätvanor
- Alla elever måste få utbildning i skolan om hur man kan vara säker på nätet och innehålla både information om positiva möjligheter och negativa konsekvenser.
- Utbildning till spridare!
- Om bilder sprids på t.ex. skolan ska skolan agera genom att t.ex säga till alla elever att radera bilderna.

Emma

”Han var ganska tyst...men hans mage.....

Jag har kommit på att folk som är terapeuter.....

Deras magar kurrar alltid. Jag tror att det är för att dom sitter stilla så mycket. Ja, så är det.

De åtta personer jag träffade, deras magar kurrade alltid. Dålig mat?

Magen sa mer än vad han gjorde under hela mötet.”

(Emma, 17)

Dags att Prata om Sexuella övergrepp mot barn

VÅGA PRATA HJÄLP! FAKTA OM OSS BLOGG MATE

Lä
Sid

Läs om vad vuxna kan säga till barn, och vad de kan göra för att hjälpa barn att berätta!

- De flesta unga har inte sexuella relationer på nätet
- Sexuella övergrepp på nätet kan se olika ut. Utred noggrant!
- Ett övergrepp på nätet kan vara precis lika allvarligt, som andra sexuella övergrepp!
- **ENSKILDA BEDÖMNINGAR!**

Bra att tänka på!

Fråga

Skydd!

Samarbeta

Var uthållig!

Signaler

Lyssna

Avlasta skuld

(Josefin Skön, 2010)

Hjälp till psyk.utredn.

Inkludera familj

Stå kvar!

Fyll behovet med något annat!

Lova inte mer än du kan hålla

Förvalta förtroendet

Rådgör med kollegor

Barnafrid

www.barnafrid.se

spirto

